

TAPE NO. 17, SIDE 1

Scotch 290, 1800 ft.

Subject: Interview with CKA about various topics.

Date	No.	Speed	Time	Subject
18/3/68	3	1 7/8		Begin interview.
"				
"	197 1/2	1 7/8		End.

คืน ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
อีกอย่างหนึ่ง ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

เมื่อปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว
ต้นที่ปลูกก่อนจะเอา 1749: มีขนาด 5 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว

วันที่ ๑๖

๐๓๖๕

ไปชมที่ไทย... ๑๖:๐๐

วันที่ ๑๗

ไปชมที่ไทย... ๑๖:๐๐

๐๓๖๖

วันที่ ๑๖... ๑๖:๐๐

วันที่ ๑๗

๑๖:๐๐... ๑๖:๐๐

๐๓๖๗

๑๖:๐๐... ๑๖:๐๐

๐๓๖๘

๑๖:๐๐... ๑๖:๐๐

11. มีพ่อเลี้ยง 100 คน มีเงิน 100 บาท
 12. มีพ่อเลี้ยง 100 คน มีเงิน 100 บาท
 13. มีพ่อเลี้ยง 100 คน มีเงิน 100 บาท
 14. มีพ่อเลี้ยง 100 คน มีเงิน 100 บาท

07. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

08. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

09. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

10. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

11. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

12. 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท 100 บาท

Tape # 13
S. 2. 5
14/3/66

อาจารย์ให้ท่านพระครูอธิบายเกี่ยวกับประเพณีต่างๆ

อาจารย์ถาม
ท่านพระครู

ที่ว่าข้าวสังข์หมายความว่า เกี่ยวกับการทำบุญ มีเรือ มีแพ
ความหมายของมันทั้งหมด

อาจารย์
ท่านพระครู

มีปลา มีตุ๊กแก เขาเรียก
ตุ๊กแก
เออ ตุ๊กแกที่อยู่บนบ้านนี่แหละ ตุ๊กเหล็ก ตุ๊กทองนี่นะ

อาจารย์
ท่านพระครู

รูปแบบนี้เรียกว่าอะไรครับ
รูปอันนี้มีรูปตุ๊กแก รูปजरเข้และมีอะไร ทางนี้เรียกว่า จักกัม(ชาวพื้นเมืองเรียก)
ติดตามหมู่บ้านที่มาที่ไฟคล้ายตุ๊กแก

อาจารย์
ท่านพระครู

ครับ
ภาคกลางเรียกว่าอะไรนั้นยังไม่รู้ ที่มีเรือมีแพ มีไม้พาย คันเหฺกที่มานี่อาทมา
ก็ยังไม่ได้พบหลักฐานที่แน่ชัดก็ เหฺกที่มาของตุ๊กเหล็กตุ๊กทองนั้นนะ แต่ว่าที่นี้ใช้สำหรับคนตาย เมื่อมีคนตายมา ญาติพี่น้องตั้งศพมาเพื่ออุทิศจะต้องมาเอาบูชาที่วัด
ไป มี 1. บาตร 2. ตุ๊กเหล็กตุ๊กทอง สองอย่างนี้เอาไปตั้งไว้ที่บนหัวของคน
ตาย คือค้ำข้างๆ ที่นี้ใช้สำหรับบาตรนี้ใช้ใส่ประเภทอาหาร ข้าวสาร ข้าหอ
คอกไม้และปัจจัยต่างๆ

อาจารย์
ท่านพระครู

ทำไมเป็นบาตร ไม่เป็นกะทงหรืออะไร
ไม่เป็นกะทง คือบาตรนี้ถือเฉพาะของพระพุทฺธ เอาบาตรไปค้ำบาตรนั้นเป็น
ส่วนเฉพาะของพระพุทฺธ นอกจากบาตร เป็นของพระพุทฺธแล้วสำหรับถวายสงฆ์

กับพระเจ้าพร้อมกับบาตร เมื่อถวายสงฆ์เสร็จเรียบร้อยแล้วเอาไว้ที่วัด แล้ว
ก็อาหารการกินที่อยู่ในนั้นพระและลูกศิษย์วัดเอาใช้กัน สำหรับเงินที่ศิกมาก็เอา
เก็บไว้เป็นเงินของวัด เรียกว่าเงินพระเจ้าโชษุณะและโชษุณภภายในวัดคือไป
และสำหรับตุงนี้ก็มีคติติดกันว่า คนตายไปแล้วจิตวิญญาณจะไป วิญญาณที่จะออก
เกิดนี้จะต้องข้ามแม่น้ำ

อาจารย์

เรียกว่า แม่น้ำ

ท่านพระครู

อา เรียกแม่น้ำ แม่น้ำอะไรไม่รู้ บางทีก็โดนไป บางทีก็ข้ามน้ำไปกว้างมากกว่า
จะไป แค่น้ำเอาอันนี้ไปถวาย เอาไปตั้งไว้คอบศพเพื่อถวายให้วิญญาณนี้อาจจะ
ได้ เรือ โคนแพ โคตงก็ไปช่วยไปขึ้นข้ามน้ำ แม่น้ำไปหาฝั่งที่มีความสุข

อาจารย์

ครับๆ มันเป็นฝั่งหนึ่งที่มีความสุขและอีกฝั่งหนึ่ง เป็นฝั่งที่ไม่มีความสุขหรือเปล่า
ครับ หรือว่าเป็นธรรมดา

พระครู

ไม่มีฝั่งอย่างนั้น คือจะต้องเดินทางไปนะ

อาจารย์

ครับ

พระครู

คือ เกิดมีแม่น้ำวางกัน ก็จะได้ใช้เรือใช้แพเหล่านี้ขึ้นไป บางที่ฝั่งนั้นอาจมีความ
สุข ก็ใช้เรือใช้แพข้ามไปฝั่งนั้นได้ อย่างนั้นจึงนิยมถวายตุงเหล็กตุงทอง ที่มีเรือ
มีแพมีไม้พายด้วย สัตว์นี้อาจมาจึงนึกไม่ออกเลย เรื่องสัตว์นี้นะ

อาจารย์

มีอะไร มีข้าวสาร

ท่านพระครู

มีข้าวสาร ข้าวเปลือก

อาจารย์

มีเทียนเหมือนกันครับ

ท่านพระครู

เป็นหินเป็นทรายด้วย เรื่องสัตว์นั้นก็จะเป็น คือ เป็นเครื่องเตือนใจสำหรับคนที่
 ที่มีชีวิตอยู่ก็ได้ เพราะมีเรื่องที่ว่าพระมหากษัตริย์เชียงใหม่ อาตมาไต่ถามเขาเทศและ
 ก็บรรยายทางวิทยุกระจายเสียงเกี่ยวกับเรื่องนี้ อาตมาว่าจะไปสอบถามอีกที่
 ให้แน่นอน คือมีพระภิกษุองค์หนึ่งที่ท่านเทศที่แม่ฮ่องสอนคราวนั้นว่า อันนี้ก็ใกล้จะ
 ตายแล้วก็จินตนาการไปไต่ถามเสียงอะไรนั้นะ เสียงอ้อยหรือเสียงอะไรนี้แหละมันสั่น
 แล้วก็เลยเอาเสียงนั้นมาเป็นอารมณ์ ครั้นตายไปแล้วก็เกิดเป็นค่าง เป็นแมลง
 อยู่ในอ้อย และอีกคนไปไต่ถามเสียงอะไรนะ ตายแล้วก็มาเกิดเป็นจิ้งก้านั้นะที่
 ศึกษาคำแปลถึงนั้นะศึกษาคำบ้านอะไรนี้แหละท่านว่า และอีกองค์หนึ่งนั้นดูเหมือน
 ว่าทำไม้พายหรือทำเรือไว้หรือกลองหลวงอาตมาจำไม่ได้ แล้วก็เมื่อตายไปแล้ว
 จิตวิญญูญาณนั้นก็เกิดเป็นอะไรนะ เป็นตุ๊กแกนี้แหละ คือท่านว่าอย่างนั้นนะอาตมา
 จะไป ปดามพระกมลอีกที่ เรื่องที่ว่าเกี่ยวกับตุ๊กแกของ เขามีตำราโบราณ
 ที่เขาเขียนไว้ยังนึกอยู่ ติ ตอนที่อาจารย์ชูกวันนั้นพระกมลว่าจะถามสักทีให้รู้
 ละก็ผมเห็นที่มีมันเป็นอะไร เป็นรมหรืออะไร

อาจารย์

ท่านพระครู

มันเป็นฉาก 3 ชั้น ความหมายอาตมาเข้าใจว่ามันเกี่ยวกับคนตาย อันนี้คงจะ
 เกี่ยวกับภพทั้ง 3

อาจารย์

ท่านพระครู

แต่ที่ตรงนี้ไม่มี มีเป็นคอกบัวไซหรือเปล้าครับ
 บางแห่งก็มี บางแห่งก็ไม่มี แต่ของเก่าเขามี

อาจารย์

ท่านพระครู

ครับ
 อันนี้ของโบราณ อันนี้ทำใหม่ ทำใหม่ก็ยังไม่ถูกเขาณะ มีเรือมีแพ มีไม้พายอะไร
 นี้แหละของวิเศษหายไม่เหลือเลย

อาจารย์

พระครู

มีคอกบัวข้างบนหมายความว่าอย่างไรครับ

มีคอกบัวอันนี้จะทำให้สวยงามมากกว่า แต่ที่อาฆาตที่ความหมายว่า จะต้องหมาย
ถึงภพทั้ง 3 หรือ กามภพคือว่าคนเราตายไปแล้ว
จะต้องไปเกิดในภพใดภพหนึ่งดังนี้ และก็เป็นเครื่องเตือนใจให้คนที่ตายแล้วไม่
ให้จิตใจเป็นห่วงทรัพย์สิน ถูกเมียบางงานอื่น ให้ทำจิตใจของคนให้สงบใสแล้ว
ก็จะไต่ไปเกิดในสุคติสวรรค์มีโลกัลขึ้นมา เป็นสัตว์หรืออมนุษย์เป็นต้นหรืออะไร
นี่แหละ ปกติตามทางศาสนาพุทธกล่าวว่าคนที่ตายไปมีจิตใจเศร้าหมองจะไต่ไป
งกติกในทางทุคติ คืออมนุษย์เป็นต้น ที่มีถ้าจิตใจไม่เศร้าหมองจิตใจสงบใสเสมอ
ครั้งกับจิตตายไปขณะนั้นก็จะไต่ไปสู่สุคติสวรรค์

อาจารย์

พระครู

จะเป็นกรรมอะไร จะมีกรรมอะไร
บางที่เกิดเป็นนรก หรือเกิดเป็นสัตว์อะไรหรือเทวดา

อันนี้ก็กรรมอันใดขึ้นอยู่กับอย่างนี้ ไม่มีกรรมที่จะลงไปได้ แต่ท่านว่าในขณะที่
จะดับจิตที่จะออกจากร่าง จิตเศร้าหมองก็ไปสู่ทุคติ ถ้าจิตไม่เศร้าหมองก็ไปสู่
สุคติ ฉะนั้นคนที่ป่วยก่อนจะตาย เขาให้มนต์พระไปให้คิด 5 แล้วก็สอนให้ว่า อรหรร
เพื่อกระตุ้นเตือนให้นึกถึงความดีที่ท่านกระทำไว้ เมื่อนึกถึงความดีจิตใจเขาก็ดี
ในขณะที่เราจะถอดจิตออกจากร่างก็จะไปเกิดที่ดี ประเพณีเรามีคนที่ป่วย คน
ที่ใกล้จะตายเขาจะนิมนต์พระมาให้คิด 5 แล้วก็สอนให้ว่า อรหรร อรหรร อรหรร
อยู่ข้างๆ ถ้าพระไม่สอนให้ก็ให้ญาติผู้ใหญ่แก่สอน

อาจารย์

เป็นอาจารย์

ท่านพระครู

อันนี้ก็ เป็นเหมือน เครื่อง เคียนไม้ ไม้ที่ถึงขางอื่น ถ้าถึงสิ่งที่ไม่ที่จะไปเกิด เป็นจักกัหรืออะไรที่แต่ละทางที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมก็ได้ สำหรับเรือ แพนี่สำหรับ เพื่อจะให้โคไปข้ามน้ำทางที่นี้ น้ำในทางศาสนา เรียกว่า โอคะ และโอคะ สองสาย

อาจารย์

ทำไมเรียกโอคะ

ท่านพระครู

โอคะนั้น เป็นศัพท์ของบาลี เขาเรียกว่าในโอคะ สองสาย ก็หมายความว่า เราจะต้องข้ามจากโอคะนั้นะ คือคล้ายๆกับแม่น้ำ ข้ามแม่น้ำฝั่งนี้ไปยังฝั่งโน้น อันนี้ก็เลยทำเป็นรูปเรือรูปแพให้ควย เพื่อจะให้ขี่ข้ามโอคะ สองสาย

อาจารย์

แต่เมื่อก่อนที่มีคนทำจริงๆ ไหมครับ เมื่อตายไปแล้ววิญญาณจะเกิดทางไหน ไหมครับ

ท่านพระครู

มีคนเชื่อว่าอย่างนั้น ทางพื้นเมืองเชื่อว่าเมื่อตายไปแล้ววิญญาณจะต้องเดินทาง ก่อนที่จะไปถึงจุดหมายปลายทาง เท่าที่สอบถามคนที่ตายไปแล้วก็ฟื้นขึ้นมาที่สม หารนี่ก็มีคนอายุ 80-90 ปี ตายไปแล้วได้ คืนกับหนึ่งวันแล้วก็ฟื้นขึ้นมา ที่นี้ บอกว่าตายไปแล้วได้เดินทางไป ทางหนึ่งเป็นทางไปสู่อะ อีตทางหนึ่งไปทาง ไม้ดี ไปๆ ไปแล้วก็ไปถึงฝั่งแม่น้ำข้ามน้ำไปทางโน้นแหละ ที่นี้เจ้าคณะองค์ก่อน วัคศรีบุญเรื่องนี้ไปจึงมาแล้วบอกว่าไม่ต้องไปให้กลับบ้านว่างั้น ทิมหลังกลับมา ก็สกุ้งที่นี้ ที่ฟื้นขึ้นมาเล่าให้ฟัง ความเชื่อถือนี้ควยแล้วก็จะต้องเดินทางไป คิดจะมีเหมือนกันครับ มีในภาคนี้ที่เท่า เป็นชีเท่าเป็นอะไรในบ้านน้อย ในเขื่อนน้อยนั้นเขามีดาบสีที่เท่า เขาจะกลิ้งสีเท่าอย่างละเอียดไว้เอาใส่ใน

อาจารย์

ท่านพระครู

ถาคแล้ววางไว้ในเรือน้อยนั้น ที่นี้ก็อยากจะรู้ว่าคนที่ตายนั้น คนที่เขากำลังทำบุญไถ่นั้นจะมาหรือไม่ ถ้ามาจะมีรอยเท้าปรากฏอยู่ในซีเท่านั้น

อาจารย์

ครับๆ

ท่านพระครู

บางทีจะเป็นรอยนกด บางทีจะเป็นรอยของคนหรือรอยเท้าสัตว์อย่างอื่น เขาก็เลยเอาเท่านั้นไปไว้

อาจารย์

ถ้าไม่มีอะไรที่ซีเท่า

ท่านพระครู

ถ้าไม่มีอะไรหมายความว่าไม่ได้มา

อาจารย์

ไม่ได้มา

พระครู

แล้วก็เมื่อ - ตอนนั้นเขาขอเชิญดวงวิญญาณของผู้ที่ตายให้ลง ถึงแม้จะไม่ลงทรงคนอื่นก็ขอให้มาเหยียบซีเท่า

อาจารย์

และถึคนเมืองที่นี้ บ้านน้อยนี้เป็นของคนตายจริงๆหรือ มีของใช้สำหรับคนตาย และมีอาหารถวายเหมือนกัน อันนี้สำหรับคนตายจริงๆหรือคนตายจะใช้ของนี้หรือเปล่าไม่ทราบครับ ที่อิสานมีพิธีคล้ายๆกันมีของถวายเหมือนกันแต่ไม่เป็นบ้านและมีคนขายของที่นี้ด้วย คนที่นครพนมพูดว่า คนที่ตายไปแล้วจะมาใช้ของที่นี้ ใช้ของนี้จริง ใช้เมื่อกำลังทำพิธีอยู่ เมื่อพิธีเสร็จแล้วคนไปแล้วถวายของกับพระ แค่นี้ไม่ทราบว่าที่นี้เหมือนกันครับ

พระครู

ที่นี้เหมือนกันถวาย เชื้อน้อยและมีอุปกรณ์เครื่องใช้ไม่ลือยศอดจนอาหารทุกอย่างในเรือนั้น ตั้งใจถวายให้และเพื่อจะถวายและอุทิศให้แก่ผู้ตาย เพื่อคนที่ตายจะได้ใช้ของเหล่านี้ แม้แต่กระทั่งเรือน เมื่อถวายเมื่อทานเชื้อน้อยนี้ คนนั้นถึงจะมีเชื้อน้อยก็คอบ่างนี้ ถ้ามีเรือนเปล่าๆนั้นและจะคองหาเครื่องครัวและที่นอนต่างๆให้จะได้

ไปใช้เป็นเรือนที่นั่งต่างหาก และความเข้าใจอันนี้ว่า เรือนน้อยตลอดทุกอย่าง
เพื่อคนตายจะไ้รับศพ

อาจารย์

เกี่ยวกับประเพณีถูกแก้วอยากถาม เหมือนกัน เสื้อผ้าที่ใส่ถูกแก้วเป็นแบบพม่า
หรือแบบอะไรครับ

ท่านพระครู

เป็นแบบพม่า

อาจารย์

แล้วก็มีใส่สี ใส่แป้ง ประคัมหน้าเหมือนกันหมายความว่าอะไรครับ

พระครู

อ้อ เป็นเครื่องประดับให้สวยงามแต่งตัวให้สวยงาม

อาจารย์

แต่หมายความว่า เป็นนครพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก่อนนวม เหมือนกันหรือ
ครับ

ท่านพระครู

นี่ก็ถูกแก้วหรือสำอางนูนๆ โคมตามที เจ้าชายสิทธัตถะทรงออกบวช เมื่อได้ทรง
หนีออกบวชนั้น ให้แต่งเครื่องทรงหมดคือว่าไปฝั่งแม่น้ำโนมา แต่ท่านทรงเทศา
เสร็จแล้ว ถอดเครื่องประดับให้นายฉันทะกลับมาคืน คือมาจนถึงนี้เราก็เอาแบบ
อย่างนั้น มีการแต่งตัวแบบที่เห็นกันนี้แหละ ประคัมเพ็ชรประดับพลอย ใครมี
อะไรก็เอามาประดับ แล้วก็เข้ามาแล้วก็บวชในเวลาเช้ามืด ที่ 4 นี้จะแห่ออกมา
บวชกัน แต่มาในภายหลังรุ่นใหม่ๆจะไม่เอาแล้ว เพราะทุนทรัพย์ไม่มีมากถึง
แม่ไม้แห่แล้วบวชตอนบ่าย เพราะบวชตอนเช้ามีคนดูมาก เกี่ยวกับการเลี้ยง
หาอาหาร

อาจารย์

ที่อีสานจำเป็นต้องบวชตอนเช้า แล้วให้อาหารพระตอนเช้าแล้วก็บวช

พระครู

อันนี้เป็นแบบพม่า เป็นเครื่องทรงแบบพม่าหมด

อาจารย์

แต่ที่เรียกว่าบวชถูกแก้วใสหรือเปล่าครับ แต่คนเมือง ไทใหญ่เป็นอะไร เป็น
สา่งลอง แต่คนพื้นเมืองที่เรียกว่า สา่งลองเหมือนกันครับ

พระครู

สา่งลองก็เรียก ลูกแก้วก็เรียก บางทีก็เรียกตามพวกเงี้ยวว่าสา่งลอง

อาจารย์

ผมเห็นที่ชียงเจคีย์ เห็นบวชถูกแก้วและที่สา่งลองเหมือนกันครับ ที่นั่นเป็นประ
พณีแบบอะไรครับ หรือแบบพื้นเมืองหรือแบบไทใหญ่

พระครู

ที่ไท

อาจารย์

ที่กะเหรี่ยง

พระครู

ที่กะเหรี่ยงนี้ก็จะบวชแบบพื้นเมืองแบบง่าย ๆ บ่งน้ำชาดื่มชาวกินแล้วก็บวช
เมื่อเขาเอาชอกเจคีย์เขามาที่นี้มาแท้ อาตมาเลยบอกให้เขาช่วยแท้และแต่ง
แบบสา่งลองเลย มันก็จะไฉนกำลังใจขึ้นอีกเราบวชกันคราวนี้แท้กันอีกความ
วิตกกังวลขึ้น นี้อาตมาเลยขอคนที่เคยแท้เอาเครื่องประดับมาด้วย ถ้าหากว่า
พวกกะเหรี่ยงมันจะเอา ถ้าเขาไม่ตกลงก็ไม่เอาละ

อาจารย์

อาตมาว่าเขารู้จักประเพณีเหมือนกันหรือครับ

พระครู

จะให้เขารู้จักด้วย

อาจารย์

ที่นี่เคยมีคนบวช เป็น เดรกอนใหม่ครับ

พระครู

ในสองหมู่บ้านนี้ยังไม่เคยมี

อาจารย์

จะบวชหลายวันหรือ

พระครู

นี้ใหม่บวช 3 หรือ 7 วัน

อาจารย์

ไม่วบวชสำหรับพรรษาหรือครับ

พระครู

กำลังเขียนหนังสือขึ้น ป 3

— ๑ —
อาจารย์

พระครู

แก้คนใหญ่

คนใหญ่เท่ากัน มีอีกคนตกลงจะบวช ไปหาคนเลี้ยงช้างไม่ได้ก็เลยไม่บวช ก็หา

คนมาเลี้ยงช้างไม่ได้เลยไม่บวช

ถวายเจดีย์นี่ก็เป็นครั้งแรกของเขา เป็นเจดีย์องค์แรกประจำหมู่บ้าน เพราะ

ไม่มีวัด

อาจารย์

พระครู

และกับบวชถูกแก้วแฉกเห็นที่วัดที่โบสถ์มีมะพร้าวใส่เทียน นี่เป็นสำหรับอะไร

อันนี้เป็นเครื่องสักกระ สำหรับถวายอุปัชชา พระผู้ใหญ่คิดก่อนที่จะบวชเข้าไปในอุ

โบสถ์ จะเอาเทียนเล่มหนึ่ง ก่อนนี้เขามีดอกไม้ถวาย แต่ก็ไม่ค่อยจะทำกัน เอา

ไปจุดบูชาพระพุทธ เสร็จแล้วเข้ามาขอผ้าขอบวช ก็เทียนและมะพร้าวนั้นเอา

ไปประเคนพระอุปัชชา เมื่อจุดเทียนเสร็จแล้วก็เปล่งวาจาขอบรรพชาอุปสมบท

ที่เมื่อไ้ก่สูงน้ำ หนึ่งน้ำ คล่องน้ำเสร็จแล้วก็กลับมารับศีลนี้ก็มีมะพร้าวกับเทียน

นั้นเอง เอาไปประเคนท่านผู้ใหญ่ที่จะให้ศีลนี้เป็นเครื่องสักกระเอาไปถวาย ในการ

คนพื้นเมืองนี้ก็เหมือนกัน เวลาทำบุญให้ท่านเราจะมีขันหนึ่ง เรียกว่าขันศีลและ

ขันที่ขั้วธรรมอีกขันและแก้วทั้งสามอีกขันนี้ ก่อนจะให้ศีลเขาเอาขันแก้วทั้งสาม

ไปประเคนพระว่าขอศีล ขอรับศีลจากพระก่อนที่เราจะถวายของแก่พระให้ท่าน

นี้เอาดอกไม้ในขันนั้นไปประเคนพระคือขันที่นำเป็นเครื่องไทยทานต่างๆและ

มีขันแก้วทั้งสามที่ใส่สามัญกับเป็นการถวายพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เสร็จแล้วก็ขอขมา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

อาจารย์

ท่านพระครู

แฉกเห็นคนให้ผ้าสำหรับพระ เป็นผ้าของคนจะบวชเป็นเดร

ก่อนบวชหรือ ถ้าเป็นพ่อเป็นแม่ ถ้าไม่มีพ่อแม่หรือมีแต่พ่อแม่ไม่ได้เป็นเจ้าภาพ

จักงานในการบวช คนอื่นจัดการบวชให้ เพราะคนที่จัดการบวชให้นั้นก็เรียกว่า
พ่อบวชหรือพ่อออกก็ถือเป็นพ่อ นี่ก็ก่อนจะเข้าบวชนี่ก็ให้ไปรับเอาผ้านี้มาจากพ่อ
หรือพ่อบวช

อาจารย์

แล้วก็เมื่อบวชแล้ว ไปถวายพระก่อนหรืออุปัชฌาย์ก่อน เมื่อบวชแล้วก็ให้สีกาไหม
ครึบ หมายความว่าไป

ท่านพระครู

ถ้าไปนี้ท่านก็ไปถึงท่านก็เปล่งวาจาขออุปัชฌาย์อุปสมบท แล้วก็เอาผ้าประเคนให้
อุปัชฌาย์ คือผ้าประเคนนั้นก็อุปัชฌาย์ก็จะตรวจดูว่าครบไตรจีวรหรือไม่ ตรวจดู
ผ้าครบหรือไม่ ถ้าครบก็ให้บวช ถ้าไม่ครบก็หามาเพิ่มเติมให้ถูกต้องตามพระวินัย
ที่นี้เมื่ออุปัชฌาย์รับผ้ามาแล้ว เขาก็นั่งประนมมือรับโอวาทจากอุปัชฌาย์ ก็ให้โอวาท
โดยขอพระธรรมคุณ พระพุทธคุณ พระสังฆคุณ โดยย่อแล้วก็บอกถึงอนิสงคิในการ
บรรพชาอุปสมบถว่าเมื่อยังไร แล้วก็สอบกรรมฐาน ที่นี้ก็เป็นเครื่องเตือนสติให้
พวกสังฆาประชาและให้รู้ถึงกรรมฐาน ควรพิจารณาให้ไปแล้ว เมื่อสอนเสร็จก็
มอบผ้าให้

อาจารย์

แล้วก็ไปเปลี่ยนหรือไม่ก็เปลี่ยน

พระครู

เขาไปนุ่งต่างหากแล้วสอนพิธีนุ่งผ้าให้

อาจารย์

เมื่อคือนุ่งผ้าขาวบวช

พระครู

นุ่งผ้าขาวต้องบวชถือว่าผ้าขาว เป็นผ้าที่บริสุทธิ์จะนุ่งผ้าธรรมคา เข้าไปบวชก็ไม่
เหมาะเลยนุ่งเป็นผ้าขาว ผ้าขาวคือเครื่องหมายแห่งบริสุทธิ์

อาจารย์

เขาประกับออกก่อนถือว่าบริสุทธิ์ใช่ไหมครับ เสร็จแล้วก็บวชใช่ไหมครับ แต่
คนที่นุ่งผ้าขาวธรรมคา เป็นแม่ชีหรือครูบาชาวนี้นั้นหมายความว่า เหมือนกันไหมครับ

ท่านพระครู

อ้ออันนั้นเป็นแม่ชื่อเรียกว่า แม่ขาวเพราะเขาจะนุ่งเหลืองอย่างเราไม่ได้ นุ่ง
อย่างพระเราไม่ได้ เขามีเพียงศีล 8 เขารักษาศีล 8 เขาจะมานุ่งเหลืองหมด
เหลืองไม่ใช่พระไม่ใช่เฒ่า จะไปนุ่งแบบคฤหัสถ์แบบผ้าสีนั้นก็จะไม่แปลกอะไร เพราะ
เราถืออุโบสถศีลเราถือเพียง 8 ต้องนุ่งขาวหม้อขาวทางเมืองเหนือเรียกว่า ผ้าขาว
เฒ่าเคยเห็นที่อีสาน เหมือนกันคนแก่ไปวัดวันพระนุ่งขาวเหมือนกัน เป็นอะไรไม่ทราบ
รับศีล 8 เหมือนกันครับ

อาจารย์

ท่านพระครู

ศีล 8 นี้มี 2 เรารักษา คั้นหนึ่งวันหนึ่ง วันพระ 8 คำ 15 คำ อันนี้เรียกว่าอุโบ
สถศีล เขามีศีล 8 ข้อ รักษาไว้วันหนึ่ง คั้นหนึ่งเท่านั้นก็ออกไป ที่นี้ถ้าหากมีสัตว์ธา
แกกล้านี้ความสัสสละอย่างอื่นมาก ไม่เป็นห่วงทางครอบครัว ทางบ้าน ทรัพย์สิน
สิน เงินทองออกบวชเป็นพระขาว นุ่งขาวหม้อขาวถือศีล 8 นี้ตลอดไป 14 ปี
8 เดือน 48 วัน บางคนก็ไปนุ่งขาวหม้อขาวอยู่กับบ้านถือศีล 8 จะไม่ทานอาหาร
ในเวลาวิกาล จะไม่นอนกับลูกกับเมียนี้ถือศีล 8

อาจารย์

ท่านพระครู

สำหรับบางแห่งถือศีล 8 คนแก่นอนที่วัด

อาจารย์

ที่นั่นแม่สะเรียงผ้าขาวมีไม่กี่คนหรอก ที่วัดจันทราวาสนุ่งขาวหม้อขาว

ท่านพระครู

อ้อดิฉันบวชแล้วตั้งที่บ้านนาง เกียงมีแม่ช้ไปเหมือนกันไม่ทราบเป็นใคร

อาจารย์

แม่ช้บั้นอยู่ที่วัดจันทราวาส

ท่านพระครู

เป็นคนพม่าหรือครับ

อาจารย์

เป็นคนพื้นเมือง

ท่านพระครู

ทำไมมาอยู่ที่วัดจันทราวาส

ที่นั่นมีเพื่อนอยู่ ที่นั่นนอกจากพระขาวแล้วก็มีผู้หญิงอีก 2-3คนรับศีล 8 อยู่ที่นั่น

และก็เป็นแม่ครัวด้วย ทำกับข้าวถวายพระอยู่ที่นั่น 2-3 คน

อาจารย์

ที่อีสานนะครับ ผมเห็นพระ ผู้ใหญ่บ้านไปดอกกฐินที่วัดมหาสารคามมาเป็นเจ้า
อาวาสวัด เมื่อมาแม่ครัวตามากด้วย แม่ครัวมีอยู่ที่วัดมหาสารคามเป็นอย่างนี้
ผมถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไซ้ในพิธีบวชพระ พิธีชาวสังข์ และพิธีอื่นอีก

ท่านพระครู

พิธีงานศพ

อาจารย์

ที่บ้าน

ท่านพระครู

ที่บ้านไซ้เพราะงานศพเท่านั้น กุงเหล็กกุงทองนี่ะ นับตั้งแต่เริ่มตายมาเลย
คนตาย เขาจะต้องมาเอาอันนี้ก่อนอื่นต้องมีบาตรกุง เหล็กกุงทองเอาไป

อาจารย์

อันนี้ใครๆจัก

พระครู

กุงคำก่อนนี้ พวกเงี้ยวไว้เวลาทำบุญเวลาที่ตายหรือขณะที่ตาย

อาจารย์

ไต่ยื่นคนอธิบายว่า เมื่อคนตายจะเอาคำก่อนนี้ไปถวายให้แต่ไม่ทราบว่.....

.....

พระครู

อ้อเอาอันนี้ให้

อาจารย์

เป็นของ... ..

ท่านพระครู

อันนี้ถ้าถวายให้ก็จะได้ไปสวรรค์

อาจารย์

คนตายไปสวรรค์ได้ มีหลายคนจากแม่ฮ่องสอนไปหาที่วัดป่าเหี้ยว ทำที่แม่ลาน
น้อยเหมือนกัน ผมไม่ทราบเหมือนกัน แต่วัดที่โน่นไม่มีคำก่อน

พระครู

ไม่มี มีวัดพม่าและวัด หยใหญ่เท่านั้น กุงคำก่อน พื้นเมืองเรานี้ก็มีกุงเหล็ก
กุงทองนี้

อาจารย์

ผมเคยเห็นที่วัดนี้ด้วย เหมือนกันแต่ไม่เป็นคำก่อน เป็นอะไรครับ

20/24

ท่านพระครู

อาจารย์

ท่านพระครู

อาจารย์

ท่านพระครู

อาจารย์

ท่านพระครู

อาจารย์

ท่านพระครู

คนตาย

ไม่ใช่ครับ คือ เป็นสำหรับพิธีดอกกุหลาบหรือพิธีอื่นเคยเห็น เมื่อไปเชียงใหม่ มี ที่ถนนหรือที่วัด

อันนี้เขามีกองฉลอมกุฏิวิหาร ศาลาอะไรพวกนี้แหละแถมมีวัดไม่อยู่ที่นั่นอยู่ไกล ค่ายถึงแม้วัดจะไกลถนน เขาก็มีทุ่งมีขังอย่างนั้นแหละ เขาก็มีวัดที่หน้าประตูวัด เพื่อแสดงว่าวัดมีการทำบุญกุหลาบซึ่งมีรูปजर เข็มและตะเคียบักไว้ แสดงว่าวัดนี้ได้รับกุหลาบแล้ว

สำหรับที่อีสานนี้ สำหรับพิธีดอกกุหลาบก็มีขังที่วัดเหมือนกัน มีขังเป็นขังขาวเหมือนกันคล้ายกับท่าคอนหรือเปลาก็ไม่ทราบ อันนี้คนอีสานอธิบายว่ากุฏิ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ขังธรรมจักรและมีวงกลมข้างในค่ายหรือ

ครับ

อ้อ นั่นเป็นขังเสมาธรรมจักร เป็นขังที่เขาใช้ในงานทางศาสนาในงานประจำมี งานฉลอมอะไรอันนี้เป็นขังของศาสนา

อันนี้ขังยาว เหมือนกันครับมีแบบนั้นและมีขังยาว เหมือนกันครับ เป็นคน เกี่ยวข้อง เรื่องอื่น ผมอยากถามเกี่ยวกับประตูเก่าของแม่สะเรียง

อ้อ ประตูในเมืองนี้หรือ ก่อนนี้เรียกเมืองยวมนาที่นี้เขาไม่มีกำแพงล้อม เขาก็ทำเป็นไม้ทำ ไม้สักขนาด 12 คูณ 6 หรือ คูณ / ๗ อะไรนี่แหละคั้งแก้วัดโน้น พอศิครมาที่น้ำยวมแล้วก็อ้อมไปทางโรงเรียนทองสวัสดิ์ไปที่วัดสัทธิมงคล ไป

ที่ป่าไม้เขตจีนมาอยู่ในเขื่อนนี้เป็นตัวเมือง นอกนั้นเป็นนอกเมือง แล้วก็มีประตูลูก 3 ประตู ที่หน้าวัดทองคำ(วัดสุพรรณรังษี) เรียกว่าประตูท่าโฮง แล้วที่ที่ป่าไม้เขตโน้น เรียกว่าประตูทางเวียง และที่ที่ประตูที่สถานีตำรวจออกไปนี้ อันนี้เรียกว่า ประตูชัย

อาจารย์

แต่ที่อื่นไม่มี

ท่านพระครู

ไม่มี มี 3 ประตู (ประตูชัย) ประตูเมือง

อาจารย์

ทำถึงวัดแสนทองใหม่ครับ

ท่านพระครู

ไม่ถึง

อาจารย์

อยู่นอกเมือง

ท่านพระครู

อยู่นอกเมือง มันเรียบไปศึกษากำแพงของวัดสิทธิมงคล

อาจารย์

เป็นเมืองเล็ก

ท่านพระครู

อันนี้เป็นทุ่งนา วัดนั้นก็คงเป็นวัดอยู่นอกเมือง นั่นแหละวัดแสนทอง

อาจารย์

แต่ไม่มีกำแพงนานแล้ว

ท่านพระครู

อ้อ

อาจารย์

อาจจะเมื่อคนไทยใหญ่มารบกันที่นี่

ท่านพระครู

ประวัติวัดนี้ที่สืบก่อน 130 ปีที่แล้ว พวกทหารได้ไปปราบพวกขางแกงนี้ก่อนพวกคนไทยนี่นำ เขาจะมาอาบขาง นามักยาพิธีทางไสยศาสตร์นี่ก่อนเสร็จแล้วเขาก็ออกไปรบ เขาก็ให้ชื่อวัดนี้ว่า วัดชัยสงคราม

อาจารย์

ชัยสงคราม อธิบายหมายความว่า ไค้ชัย เรียกชัยสงครามใจใหม่ครับ

ท่านพระครู

ใช้ วัดชัยสงครามออกไปรบพวกเงี้ยว พวกยางแดงได้รับชัยชนะ มาทำพิธีก่อน
ที่นี่ก่อนออกไปรบ เรียกว่าวัดชัยสงคราม

อาจารย์

ผมได้เรียนเกี่ยวกับหัวหน้ายางแดงและพม่าเมื่อก่อนมารบกันที่นี่และที่ผมอ่านหนังสือว่า
คนพื้นเมืองที่มาจากเชียงใหม่ไปรบกับพวกเงี้ยวกันที่ฝั่งขวาของคู่มแม่น้ำ
สาละวินและสร้างเจดีย์ที่โน้น

และคนพื้นเมืองที่อธิบายว่าชนะกะเหรี่ยง

ท่านพระครู

ทางบ้าน ทางไปทางท่าตะเิง อันที่จริงเพราะเคยได้พระพุทธรูปแบบไทยของ
เรานี้มาจากทางโน้น

อาจารย์

มีคนแก่อุ๊ยที่แม่ลาน้อยคือท่านอธิบาย เกี่ยวฮับเรื่องนี้ ซื่ออะไรครับ

ท่านพระครู

จิกตะ

อาจารย์

เขารู้สึกเกี่ยวกับประวัติที่ขากเมื่อมาจากแม่ฮ่องสอน คือรู้จักคนมาจากไหน อธิ
ว่าคนมาจากพม่ามาอยู่แม่ลาน้อยและคนมาจากเชียงใหม่เหมือนกันแต่เป็นไทย
ใหญ่จริงๆเรียกว่าชวามูต แต่อธิบายว่าที่วัดใจหนึ่งคือพื้นเมืองไม่ใช่หนังสือไทย
ใหญ่มาจากเชียงใหม่เหมือนกันไม่ใช่มาจากพม่า อยู่ที่แม่ลาน้อย

ท่านพระครู

อันที่จริงเพราะที่แม่ลาน้อยมีพระพุทธรูปแบบพื้นเมือง แบบไทยเรานี้แหละอยู่ใน
ถ้า

อาจารย์

ครับ ผมอยากถามเหมือนกันมีหนังสือเก่าอยู่ที่ทางเวียงนี้ว่าคนอธิบายว่า

ท่านพระครู

ง.....

อาจารย์

แต่คนไทยใหญ่มารู้อยู่ที่แม่สะเรียง ส่วนมากไปทศอ์หรือแม่ค้ำ ไม่เป็นเหมือนแม่

ไม่เป็นเหมือนแม่ล่าน้อย เป็นชาวที่ บ้านชานา ชาวไร่ มีส่วนมากเป็นไทย
ใหญ่ที่แม่สะเรียง

พระครู

เป็นพ่อค้าพวกไทยใหญ่ ส่วนมากตั้งร้าน ไทยใหญ่เขาเล่นจั่วตาง(จั่วตาง)
ตางของเอามาขายกันบ้างและก็ไปทำเป็นลูกจ้างเลี้ยงม้า ก็ลบริษัทยอมเบรบ้าง
คนที่แม่ล่าน้อยอธิบายเหมือนกันว่า วัดจันทราวาส คนที่ทำงานพนาสิทธิ
เป็นพม่าชื่ออะไรครับ

อาจารย์

ท่านพระครู

ชื่อหม่องจันโต วัดจันทราวาสนี้แต่ก่อนอยู่ที่ฝั่งแม่น้ำยวมนี้ อยู่ทางตะวันตกวัด
สุพรรณรังษี เขาเรียกวัดจองกุง เกิดน้ำมันพั้ง แต่น้ำมันมันลัดมาทางนั้นวัดก็
ตกน้ำไปหมด เห็นของที่ได้มาบ้างที่วัดนี้มีคู่ไม้สักเคียนนี้เสียไปแล้วบอกว่ามาจาก
วัดจองกุง วัดสุพรรณรังษีก็มีพระพุทธรูปแบบไทยองค์หนึ่งใหญ่มาจากวัดจองกุง
และที่บ้านแพทย์ประจำตำบลที่ห้วยทราย เคียนนี้เสียไปแล้วอันนี้ก็ไ้พระมาจาก
วัดจองกุง 1 องค์ แต่เป็นพระพม่าเป็นรูปไทยอยู่ แต่เมื่อน้ำมันพั้งวัดก็เสียตก
น้ำหมด เขาก็เลยมาสร้างใหม่ พวกพม่าที่ทำงานกับบริษัทยอมเบรก็เลยมาสร้าง
โดยหม่องจันโตนี้เขาทำงานกับยอมเบร ก็เลยมาหาที่อยากจะได้ที่สร้างวัดนี้มา
สร้างที่นั่นให้ชื่อว่า วัดมันตะเล โดยเอานามของมันตะเลมาตั้งแล้วก็พระที่มา
เป็นเจ้าของเจ้าอาวาสดูเหมือนว่ามาจากมันตะเล เลยให้ชื่อว่า วัดมันตะเล ต่อมา
พ.ศ. 80 กว่านี้ เขาเปลี่ยนชื่อวัดกันก็เลยเปลี่ยนเป็นวัด จันทราวาสอันนี้เพื่อ
เป็นอนุสรณ์แก่หม่องจันโต

อาจารย์

เมื่อคนไทยใหญ่ พม่า เคยสร้างวัดนี้เพื่อ

ท่านพระครู

ไทยใหญ่ถ้าหากมาสร้างวัด สร้างกุฏิเรียกว่าวัดเหมือนกัน สร้างโงงนี้มาจาก
พื้นเมือง เรียกว่าโงง อันนั้นจะสร้างด้วยตนเอง มาสร้างเองถวายให้ คน
นั้นชาวบ้านเรียกว่า ดุงจอง

อาจารย์

ดุงจอง

ท่านพระครู

สร้างจองเอานามของวัด แต่อันนี้เกิดมาสร้างพระพุทธรูปที่เห็นนี้ที่เมืองปอนเรียก
ว่าพะยาจอง

อาจารย์

พระยาจอง

ท่านพระครู

พระยาตะกา

อาจารย์

ครับ คือพระพื้นเมืองไม่มีไม้ไผ่ค้ำนี้

ท่านพระครู

ไม่มี ไม้ไผ่ นี้ถ้าบวชพระเขาเรียกพ่อสง่า ถ้าบวชพระเรียกว่า พ่อจาง อันนี้
ก็เห็น พวกไทยใหญ่ พวกพื้นเมืองไม่มี

อาจารย์

เช่นไทยใหญ่เหมือนกัน ผมเห็นที่เขาตามข้างสังข์ มีเจดีย์กันทรายและใส่ดุง+
เหมือนกันครับ

ท่านพระครู

อ้อ อันถวายเจดีย์อุทิศให้แก่คนตาย คือเจดีย์ 108 องค์ บางทีเขาก็มันเกี่ยว
กับเจ้านาย ถ้าตายพ่อ แม่ ญาติ พี่น้องตายไปแล้วถูกหลานที่อนุช้างหลังนี้ อยาก
จะรู้ว่าพ่อแม่ญาติพี่น้องตายไป ไปเกิดในสวรรค์หรือนรก มีความสุขหรือความทุกข์
ในระหว่างที่ทำได้ให้ทานในระหว่างตาย จะทำให้จะได้รับหรือไม่อย่างหนึ่ง แล้ว
ก็ต้องการอะไรอีกอย่างหนึ่ง อยากจะให้ลูกให้หลานอยู่เบื้องหลังทำบุญอุทิศไปให้
จะไปถามพระถามหมอทางอื่นเขาไมาเอาละ เราก็ไม่รู้บอกให้ ที่เขาไปถามก็
"ไปติดตอเจ้าพ่อคนตายอีกที บางทีก็
มีเจ้านายก็จะบอกให้ แค่นี้เจ้านายก็"

เราก็ไม่รู้บุญกุศล ที่เขาไม่รู้ก็ไปตามเจ้านายกับออกให้ แคมีเจ้านายก็ไปติดคอ
 คนตายอีกทีหนึ่ง บางทีก็เชื่อกว้างวิญญูของคนที่ยายนั้นลงเลยแล้วก็ตาม ที่นี้ผู้
 ตายมาลงทรงแล้วก็บอกให้ บางคนก็บอกของที่ทำบุญให้ไม่ได้รับ บางคนก็บอก
 ว่าได้รับ บางคนก็บอกว่าต้องการอันนั้นต้องการอันนี้ขอให้ทำบุญใหญ่ บางทีก็บอก
 ให้ถวาย(ทานขันข้าว) มีอาหารอะไรนี่แหละ 3 ขัน 3 สำหรับ หรือ 10 สำหรับ
 หรือ 12 สำหรับ อุทิศบุญกุศลให้ บางคนก็ขอให้ทานธรรมทางกรรมหรือมหาบุญ
 กับสูตร หรือธรรมวิปาก ธรรมทานนิพพานสูตร ธรรมพระมาลัย ให้ไปผูกไปเกิด
 ถ้าถวายให้ก็จะไปเกิด บางคนก็ให้ทำเรือถวายให้ ก็ว่าไม่มีเรือที่อยู่
 อาศัยไปอาศัยคนอื่นขอถวายเรือ ทานเขื่อนน้อย ขอถวายเจดีย์ ถวายเจดีย์
 ให้แล้ว ให้พ้นจากความทุกข์ลำบากกว่านั้น แคมีพอเลี้ยงเขี้ยว หงษ์รัตนครีที่ตาย
 นั้น ภรรยาเขาไปตามเจ้านายอยู่ที่กรุงเทพฯ อันนั้นบอกอย่างอื่นได้หมดคือ
 อยากไค้อย่างเดียว คืออยากไค้น้ำขามม้า ขอถวายน้ำขามม้าให้ว่าอย่างงั้น
 วันนั้นแม่เลี้ยงเขาเลยเอาน้ำขามมา 4 ถังมาถวายที่นี้

อาจารย์

แค่ผมเห็นป้ายเหมือนกัน ที่ป้ายมีพระพุทธรูป บ้านอันนี้และป้ายกอง เจดีย์ทราย
 และของ นอกจากนั้นก็ยังมีบ้านเล็ก เป็นสายมงคลหรือเปล้ากรับ

ท่านพระครู

อ้อ เป็นค้ายสายสินแล้วเอามาให้พระหรือเปล้า

อาจารย์

มีกรวดเหมือนกัน พระเอาเหมือนกัน

ท่านพระครู

อันนี้เขามีพิธีต้องการมงคลด้วย นิมนต์พระสวดก็มีพระสวดขึ้นก็มีค้ายและมีบาตร
 นามนต์หรือเปล้า

อาจารย์

ไม่มีกรับ

ท่านพระครู

อันนี้ท่านแบบไทนนะ แต่ถ้าไม่มีนามนัต ไม่มีกรวด มีค้ายสายสินเขาจะเวียนที่
 เรือนน้อยนั้นและก็เจคีย์ทราย ที่นี้เขาค้านั้นมาประเคนพระ เราจะไปยกเจ
 คีย์ทรายเรือนน้อยนี้มาถวายพระขณมาไม่ได้ ยกเอาถุ่มค้ำนั้นมาประเคนพระ
 เพราะว่าเรือนน้อยและเจคีย์ทรายนั้นก็ประเคนพระได้ถวายไปแล้ว เป็นอัน
 เสร็จมีความหมายอย่างนั้น อันนี้คงเป็นมาจากเจ้านาย พอเลี้ยงงนี้ที่เหมือนกัน
 ที่ถูกยิงตายนี้ เมียของเขาไปตามเจ้านายเหมือนกันว่าเคียวนี้คุงสีนี้ได้ไปเกิด
 หรือยังและของที่ถวายให้ได้รับหรือไม่